

Odkrywamy tajemnice życia w wodzie i na lądzie - powtórzenie

1 Wykonaj polecenia.

(.../3 pkt)

a) **Podkreśl te spośród wymienionych narządów i cech, które są przykładami przystosowania szczupaka do życia w wodzie.**

1. Śluz pokrywający ciało.	6. Łuski na skórze.
2. Płetwy.	7. Skrzela.
3. Płuca.	8. Pęcherz pławny.
4. Opływowy kształt ciała.	9. Umięśnione kończyny.
5. Błona między palcami.	10. Linia naboczna.

b) **Przyporządkuj wymienione wyżej narządy odpowiednim przystosowaniom. Wpisz we właściwe miejsca odpowiednie cyfry.**

- A. Pokonywanie oporu wody:
- B. Utrzymanie ciała w odpowiednim położeniu:
- C. Oddychanie tlenem rozpuszczonym w wodzie:

2 Przyporządkuj podane przykłady organizmów właściwym odcinkom rzeki. Wpisz znak X w odpowiednie miejsca tabeli.

(.../2 pkt)

Przykłady organizmów	Odcinki biegu rzeki		
	górnny	środkowy	dolny
Organizmy posiadające przyssawki, haczyki, szczecinki, np. pijawki, małże, pstrągi, lipienie, trocie.	☐	☐	☐
Rośliny wyrastające ponad lustro wody, np. pałka wodna, trzcina pospolita, lub rośliny o liściach pływających, a także ryby, np. karp, szczupak, leszcz.	☐	☐	☐
Liczne organizmy planktonowe, larwy komarów, liczne ryby, np. brzana, okoń, oraz rośliny całkowicie zanurzone w wodzie.	☐	☐	☐

3 Porównaj warunki, które panują w środowisku wodnym i w środowisku lądowym. Następnie uzupełnij tabelę – użyj określeń zamieszczonych w nawiasach.

(.../2 pkt)

Czynnik środowiska	Środowisko wodne	Środowisko lądowe
Opór (<i>duży / mały</i>)		
Ilość tlenu (<i>mniejsza / większa</i>)		
Wahania temperatury (<i>małe / duże</i>)		
Dostęp do światła (<i>łatwy / utrudniony</i>)		

4 Przyporządkuj podanym warunkom życia na lądzie cyfry odpowiadające przystosowaniom organizmów do tych warunków.

- 1. Pokrycie skóry tarczками.
- 2. Gruba kora.
- 3. Pokrycie skóry włosami i piórami.
- 4. Sezonowe wędrówki.
- 5. Gromadzenie się w stada.
- 6. Gromadzenie wody w liściach.
- 7. Sen zimowy.
- 8. Długie korzenie.
- 9. Obracanie liści brzegiem do Słońca.

- A. Ograniczony dostęp do wody:
- B. Wahania temperatury:
- C. Dostęp do światła:
- D. Silny wiatr:

5 Przyporządkuj podane przykłady zwierząt odpowiednim warstwom lasu. Wpisz znak X we właściwe miejsca tabeli.

Przykłady organizmów	Warstwy lasu			
	Ściółka	Runo	Podszyt	Korony drzew
Dżdżownica				
Wiewiórka				
Wilk				
Dzięcioł				
Żmija				
Kuna				

6 Podpisz rysunki odpowiednimi nazwami podanymi w ramce. Pod każdą rośliną uprawną dopisz po jednym przykładzie jej wykorzystania przez człowieka.

pszenica, owies, kukurydza, cebula, słonecznik, len, chaber, mak

